

Liepājas Līvupes pamatskola - attīstības centrs

Mācību stundas plāns literatūrā
Tēma - “Ziemassvētki”

Materiālu veidoja: Endija Saulīte,
speciālais pedagogs

Liepāja, 2022

Mācību stundas plāns

Klase – 7. klase

Skolēnu skaits un izvietojums klasē – 12 izglītojamie, izglītojamo soli novietoti pretī tāfelei.

Mācību stundas tēma – Ziemassvētki

Mācību priekšmets – Literatūra

Mācību stundas mērķis – Rosināt izglītojamos apzināties sevi kā kultūras tradīciju veidotāju un glabātāju.

Sasniedzamie rezultāti:

1. Turpina pilnveidot priekšstatus par Ziemassvētkiem, to nozīmi un tradīcijām.
2. Izglītojamie apzinās sevi kā kultūras tradīciju veidotāju un glabātāju.
3. Izglītojamie stāsta par Ziemassvētku svinēšanu savā ģimenē.
4. Rada jaunrades darbu – dzejoli.

Uzdevumi:

1. Pilnveidot stāstīšanas un klausīšanās prasmes.
2. Veicināt izglītojamo radošo darbību.
3. Pilnveidot izglītojamo sadarbības prasmes, strādājot pāros.
4. Attīstīt prasmi veikt pašvērtējumu.

Uzskates un mācību tehniskie līdzekļi: uzskates līdzekļi (vizuāls materiāls), izdales materiāli (darba lapas), mācību tehniskie līdzekļi (interaktīvā tāfele).

Mācību stundas norise

Mācību stundas fāze	Pedagoga (+) un izglītojamo (-) aktivitātes	Uzskates līdzekļi un mācību tehniskie līdzekļi
Tēmas aktualizēšana	+ Pedagoģs izglītojamiem lūdz atminēt mīklu “Četri viena tēva bērni, cits no cita ātri bēg. <i>Atbilde – gadalaiki.</i>” - Izglītojamie izsaka minējumus. + Pedagoģs stāsta “Dabā sastopamos gadalaikus – pavasari, vasaru, rudeni un ziemu, kas atkārtojas nemainīgā secībā, sauc par gadskārtu. Gadskārtā esošos svētkus dēvē par gadskārtu ieražām. Atbilstoši 4 gadalaikiem, latviešiem ir 8 gadskārtu ieražas (8 svētki, kas saistīti ar gadalaiku maiņu) – katrā gadalaikā divas.” Uz interaktīvās tāfeles tiek demonstrēts vizuāls materiāls. Pedagoģs aicina izglītojamos kopīgi papildināt vizuālo materiālu norādot 8 gadskārtu ieražas.	Interaktīvā tāfele, vizuāls materiāls.

Zināšanu aktualizēšana	+ Papildina vizuālo materiālu. + Pedagoģs aicina izglītojamos izteikt savus pieņēumus par šīs dienas stundas tēmu. - Izsaka pieņēumus. + Pedagoģs iepazīstina izglītojamos ar mācību stundas sasniedzamiem rezultātiem un veicamajiem uzdevumiem. + 1. uzdevums. Pedagoģs lasa tekstu divas reizes. - Veic pierakstus.	Darba lapa.
Zināšanu lietošana	- 2. uzdevums. Izglītojamie raksta, kādas ir Ziemassvētku svinēšanas tradīcijas viņu ģimenēs. + Izglītojamie stāsta par Ziemassvētku svinēšanu savā ģimenē.	Darba lapa.
	- 3. uzdevums. Saliek dzejoļa rindiņas pareizā secībā. + Izglītojamie nolasa dzejoli.	Darba lapa.
	+ 4. uzdevums. Sadala izglītojamos pa pāriem un lūdz kopīgi ar sola biedru izdomāt un uzrakstīt Ziemassvētku dzejoli. Pedagoģs izskaidro darba kritērijus. - Veic uzdoto darbu pāros. - Izglītojamie prezentē izveidotos dzejoļus. + Uzklasa dažādus viedokļus un izsaka vērtējumu citiem.	Darba lapa.
Refleksija	+ Pedagoģs izglītojamiem jautā, vai viņuprāt tika sasniegti mācību stundai izvirzītie sasniedzami rezultāti. - Izsaka viedokli. + Pārrunā mācību stundā paveikto, kas patika, kas sagādāja grūtības.	

Mācību stundas nobeigums	- Nodod darba lapas. + Izsaka pateicību izglītojamiem par centīgu darbu mācību stundā.	

Vārds _____

Ziemassvētki**1. uzdevums. Klausies skolotājas stāstījumā un aizpildi tekstā tukšās vietas!**

Ziemassvētki – ziemas saulgrieži.

Ziemassvētkus latvieši svin ziemas _____ laikā no 22. līdz ____ . decembrim, kad ir trīs visīsākās gada dienas un trīs visgarākās _____ naktis. Šo tumšo ziemas laiku mūsu senči svinēja īpaši. Sakārtoja un izrotāja māju, sarūpēja tīras drānas, pabeidza visus iesāktos darbus. Ziemassvētkos telpas rotāja ar _____. Tos gatavoja no salmiem, spalvām, tukšām olu čaumalām vai _____ .

Mājās ienesa eglīti. Tā simbolizēja _____. Eglīti rotāja ar krāsainām dzijām, lupatiņām, ēveļskaidām un rotājumiem, ko gatavoja no dažādiem _____ materiāliem.

Ziemassvētki tika sagaidīti ar bagātīgi klātu galdu, uz kura netrūka _____ un _____. Galdā goda vietā tika likta īpaša graudu biežputra, saukta par _____ jeb koču. Uz galda bija zirņi, pupas, cūkas šņukurs, _____ desas, vistas cepetis, štovēti kāposti, sautēti dārzeņi, krāsni cepti kartupeļi, pīrāgi un apaļi _____, kas simbolizēja _____. Tradicionālais Ziemassvētku dzēriens bija _____. Taču dzēra arī pienu un paniņas. Obligāti uz galda atradās maize, sāls un _____, kas solīja svētību nākamajam gadam.

Galdu nedrīkstēja novākt visu Ziemassvētku nakti, lai nākamo gadu dzīvotu _____ .

(VISC)

2. uzdevums. Uzraksti, kādas ir Ziemassvētku svinēšanas tradīcijas tavā ģimenē!

3. uzdevums. Saliec dzejoļa rindiņas pareizā secībā!**Kur gan palicis****Kur gan palicis mans draugs.**Sniegi snieg un puteņo,

Kamēr sals un kamēr sniegs,

Kā lai tagad atrod to.

Ezim mežā ziemas miegs.

Vāverīte kokā smeļ,

Velti draugu meklēt ej,

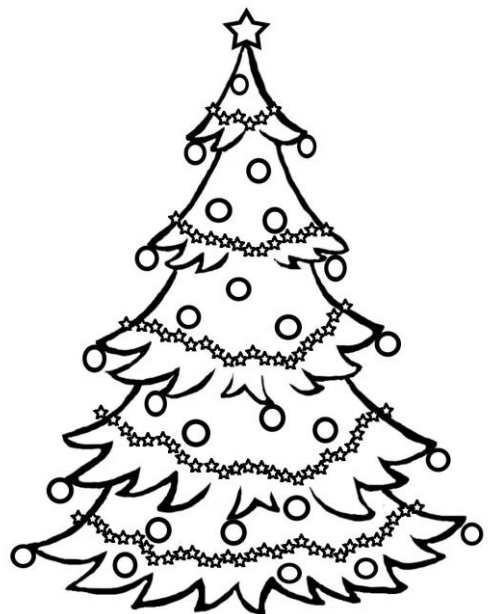
/Dz. /Rinkule - Zemzare/

4. uzdevums. Kopā ar sola biedru, kopīgi izdomājiet savu Ziemassvētku dzejoli! Nolasiet to klasesbiedriem!

Nosacījumi:

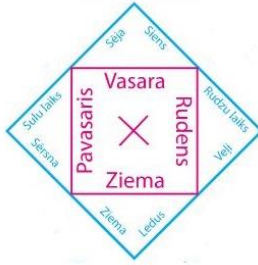
Minimālais rindiņu skaits – 4.

Dzejolim nepieciešams nosaukums.

Pielikumi

Tēmas aktualizēšana.

(Uzdevumi, n.d.)

1. uzdevums.

Ziemassvētki – ziemas saulgrieži Ziemassvētkus latvieši svin ziemas saulgriežu laikā no 22. līdz 24. decembrim, kad ir trīs visīsākās gada dienas un trīs visgarākās gada nakts. Šo tumšo ziemas laiku mūsu senči svinēja īpaši. Sakārtoja un izrotāja māju, sarūpēja tīras drānas, pabeidza visus iesāktos darbus. Ziemassvētkos telpas rotāja ar puzuriem. Tos gatavoja no salmiem, spalvām, tukšām olu čaumalām vai papīra.

Mājās ienesa eglīti. Tā simbolizēja dzīvību. Eglīti rotāja ar krāsainām dzijām, lupatiņām, ēveļskaidām un rotājumiem, ko gatavoja no dažādiem dabas materiāliem.

Ziemassvētki tika sagaidīti ar bagātīgi klātu galdu, uz kura netrūka ēdienu un dzērienu. Galdā goda vietā tika likta īpaša graudu biezputra, saukta par ķūķi jeb koču. Uz galda bija zirņi, pupas, cūkas šņukurs, putraimu desas, vistas cepetis, štovēti kāposti, sautēti dārzeņi, krāsni cepti kartupeļi, pīrāgi un apaļi rauši, kas simbolizēja sauli. Tradicionālais Ziemassvētku dzēriens bija medalus. Taču dzēra arī pienu un paniņas. Obligāti uz galda atradās maize, sāls un uguns, kas solīja svētību nākamajam gadam.

Galdu nedrīkstēja novākt visu Ziemassvētku nakti, lai nākamo gadu dzīvotu pārticībā. (VISC)

3. uzdevums.

Kur gan palicis Kur gan palicis mans draugs.

Sniegi snieg un puteņo,
Kā lai tagad atrod to.
Vāverīte kokā smeļ,
Velti draugu meklēt ej,
Kamēr sals un kamēr sniegs,
Ezim mežā ziemas miegs.
/Dz. Rinkules-Zemzares/

Izmantotie avoti

1. Uzdevumi. (n.d.). *Latviešu gadskārtu ieražas*. Pieejams: <https://www.uzdevumi.lv/p/muzika-skola2030/7-klase/gimenes-godi-78973/re-d7fdd4bf-d99f-4480-ba8e-bf06a604f8ca>
2. Valsts izglītības satura centrs. (n.d.). *Ziemašvēki – ziemas saulgrieži*. Pieejams: <https://mape.skola2030.lv/resources/4174>
3. Darba lapās attēli kopēti no google piedāvājumiem attēliem.